

РЕШЕНИЕ

№ 297

гр. София, 28.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД, VII ПЪРВОИНСТАНЦИОНЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на пети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Дора Д. Михайлова

при участието на секретаря Цветанка П. Младенова Павлова
като разгледа докладваното от Дора Д. Михайлова Гражданско дело № 20221800100560 по описа за 2022 година

Съдът е сезиран с искове с правно основание чл. 49 ЗЗД.

Ищецът К. Н. М. твърди, че на 29.01.2022 г. в к. к. „Б.“ при движение по улицата, разположена пред ресторант „К.“ в курортния комплекс, в рамките на имот с идентификатор, стъпил върху непочистен от сняг и лед участък от нея, подхлъзнал се и паднал на левия си крак, счупвайки левия си глезен. Обстановката през този януарски ден била типично зимна – температури около минус 2 градуса по Целзий и наличие на снежна покривка.

След инцидента ищецът потърсил медицинска помощ в УМБАЛСМ „Н. И. П.“ ЕАД с оплаквания от болки, деформация, оток и невъзможност да движи лява глезенна става. След проведените прегледи и консултации му била поставена диагноза „фрактура на медиален малеоларен малеол на лява подбердрица“, което наложило провеждане на оперативно лечение по спешност – открито наместване на фрактура с вътрешна фиксация с 2 малеоларни винта, както и репониране на синдемозата и фиксиране с 2 супрасиндесмални винта. По време на болничния престой от 29.01.2022 г. до 04.02.2022 г. била проведена и медикаментозна терапия, а след изписване от болницата ищецът следвало да спазва щадящ режим на покой без натоварване, да приема медикаменти и да провежда рехабилитация.

На 27.04.2022 г. ищецът отново постъпил в УМБАЛСМ „Н. И.

П.“ ЕАД, тъй като следвало да му бъде извършена втора операция – екстракция на остеосинтецен метал. Ищецът бил изписан на 01.05.2022 г., като месец по-късно се наложило отстраняване на останал от операцията фиксационен метал. Във връзка с инцидента ищецът бил в отпуск поради временна неработоспособност общо 142 дни за времето от 29.01.2022 г. до 20.06.2022 г., за което били издадени 5 бр. болнични листа.

През целия възстановителен период от около 6 месеца ищецът изпитвал силни, интензивни болки, мястото на травмата било отекло, а движенията, които можел да извършва с левия глезен, били силно ограничени. Около половин година ищецът бил с ограничена социална и трудова ангажираност, бил принуден да спазва щадящ режим на ненатоварване, изпитвал затруднения в ежедневно битово обслужване, имал нужда от постоянна чужда помощ, а и не можел да изпълнява трудовите си задължения като инспектор физическа охрана. Случилото се предизвикало у него страх, безпокойство, раздразнителност. Понастоящем болките продължавали. Лечението било свързано с понасяне на разходи за медикаментозни средства в размер на общо 233.87 лева.

Ищецът твърди, че ответникът е този, който следвало да поддържа общинския път, където настъпил инцидентът, в безопасно състояние за нормален достъп, проходимост и възможност за придвижване на пешеходци по него, но в резултат от бездействието му се стигнало до причиняване на вредата.

Ето защо моли съда да постанови решение, с което да осъди ответника да му заплати сумата от 35 000 лева (увеличение на иска, допуснато в последното по делото открито съдебно заседание), частичен иск от претенция в общ размер от 50 000 лева, представляваща обезщетение за претърпените неимуществени вреди, изразяващи се в преживени болки и страдания от описаните по-горе травми, получени при падане върху непочистена от сняг и лед улица, разположена пред ресторант „К.“ в курортен комплекс „Б.“, попадаща в рамките на имот с идентификатор, настъпило на 29.01.2022 г., както и сумата от 223. 87 лева – имуществени вреди, изразяващи се в разходи за лекарства, ведно със законната лихва от датата на деликта до окончателното изплащане на дължимата сума. Претендират се и разноските по производството.

Ответникът в подадения в срока и по реда на чл. 131 ГПК писмен отговор оспорва иска. Твърди, че участъкът, където настъпил инцидентът, се почиствал ежедневно от „Б.“ ЕАД, с което дружество

ответникът бил в договорни отношения от 02.07.2019 година. Предмет на договора бил зимно поддържане и снегочистване на общинската пътна мрежа на община С. и уличната мрежа на гр. С., к. к. „Б.“ и селата. Навежда възражение за съпричиняване – участъкът, където настъпил инцидентът, бил добре осветен, и ако ищецът бил проявил по-голямо внимание и се движел не по улицата, а по тротоара, вредите нямало да настъпят. При условията на евентуалност се твърди, че претенцията е прекомерна.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства съобразно разпоредбите на чл. 235, ал. 2 и ал. 3 от ГПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното.

От показанията на свидетелите А. В. и Р.К., които съдът при условията на чл. 172 ГПК цени като правдиви и логични, се установява, че на 29.01.2022 г. ищецът бил на разходка в к. к. „Б.“ заедно със свидетеля В., с която живее, и със семейството на свидетеля К.. След като обядвали в ресторант „Ч.к.“, разположен срещу хотел „Р.“, тръгнали (между 14 ч. и 16 ч.) по улицата, която била заледена (а от движението по нея се образувала и киша). Използването на тротоара било невъзможно, тъй като той бил заледен, а и от натрупания лед и кишата върху него нивото на тротоара и улицата било изравнено. На около 20-30 м след ресторанта ищецът се подхлъзнал върху леда по улицата, опитвайки да се задържи, извъртял се на едната си страна и паднал по очи. В момента, в който ищецът паднал, се чул звук като от скъсване на дреха. Притичвайки се на помощ на К., свидетелите В. и К. видели, че левият му крак бил „извит на една страна“. Ищецът пребледнял от силната болка. Хора от съседните заведения се притекли на помощ. Свидетелят К. телефонира на тел. 112. Междувременно на помощ се притекли служители на Планинската спасителна служба, които шинирали крака на ищеца. В далечината свидетелите дочули сигнала на линейката на „Бърза помощ“, но поради натрупания сняг, лед и киша автомобилът не успял да стигне до мястото, където лежал ищецът. Екипът на „Бърза помощ“ посъветвал свидетелите със собствен транспорт да закарат ищеца до болницата в гр. С. или до болница „П.“ в С.. С помощта на притеклите се хора и свидетеля К. ищецът бил качен в автомобила на свидетеля Р. К. и транспортиран до болница „П.“, където бил приет за операция и лечение. Ден по-късно ищецът бил опериран. След операцията двете страни на глезена били с големи разрези и поставени винтове. По време на болничния престой, а и след

това, ищецът изпитвал интензивни болки. Не бил в състояние сам да се обслужва. През м. април 2022 г. била насрочена втора операция за премахване на винтовете. През този период (до втората операция) лекарите забранявали на ищеца да става от легло. Непрестанна помощ в битовото обслужване на ищеца оказвала свидетелят В.. Ищецът приемал болкоуспокояващи, но не можел да спи, тъй като нощем болката се усилвала. След операцията през месец април 2022 г. ищецът бил обездвижен за период около десет дни. За да може да се движи, той използвал патерици. След инцидента ищецът се затворил и потиснал.

От показанията на свидетелите, както и от приложената по делото медицинска документация (която съдът самостоятелно не обсъжда, тъй като тя е от значение за вещото лице, което е работило с нея) и заключението на вещото лице Т., което като компетентно изготвено съдът кредитира изцяло, се установява, че причина за претърпяното от ищцата телесно увреждане – счупване на вътрешния глезен на лявата подбедрица със сублуксация, довело до трайно затруднение на движението на левия долен крайник за период от около 5-6 месеца – е падането върху непочистена от сняг и лед улица в к. к. „Б.“ пред ресторант „Ч.к.“, община С.. По повод фрактурата ищецът е бил подложен на оперативно лечение – кръвна репозиция и метална остеосинтеза, а след стабилизиране на фрактурата – отстраняване на метала по оперативен път. Вещото лице, извършило личен преглед на ищеца, дава заключение, че понастоящем са налице усложнения на травмата, изразяващи се в ограничение в обема на движенията в увредената става, като функцията на увредения крайник не е възстановена в пълен обем. Вещото лице е категорично, че подобрение в състоянието на ищеца не може да се очаква, а ограниченията в движението и болезнеността ще останат доживот. Съгласно заключението лекарствата и дейностите, за които са представени по делото фактури и фискални бонове, са във връзка с лечението на причинените травматични увреждания.

От писмо № ..-.-.-.-. от г. на НИМХ се установява, че по данни от метеорологичната станция на НИМХ в к. к. „Б.“, община С., на 29.01.2022 г. минималната температура на въздуха е била – 7 градуса по Целзий, а максималната температура на въздуха е била – 2.5 градуса по Целзий. Времето е било без валежи, а задържалата се от предишни валежи снежна покривка е била 30 сантиметра.

Видно от договор от 02.07.2019 г., община С. е възложила на „Б.“ ЕАД срещу възнаграждение извършването на следната услуга – зимно

поддържане и снегочистване на общинската пътна мрежа на община С. и уличната мрежа на населените места (град С., к. к. „Б.“ и селата), като услугата включва снегочистване, опесъчаване, натоварване на сняг, извозване на сняг (чл. 1 от договора). Съгласно чл. 27, ал. 4, т. 1 от същия възложителят извършва контрол по изпълнението на дейностите, предмет на договора, чрез свои упълномощени лица, които при констатиране отклонения налагат санкции. Съгласно чл. 29, ал. 2, т. 1 от договора контролът се осъществява чрез извършване на планирани и внезапни проверки от възложителя.

От фактическите твърдения в исковата молба е видно, че предявеното спорното право е основавано на виновно поведение на определени физически лица, на които собственикът на процесната улица – община С., е възложил да поддържат в изправност общинските улици и носи отговорност за бездействията на тези лица. Общината носи обезпечително-гаранционна отговорност по чл. 49 ЗЗД като възложител за вредите, причинени виновно от физически лица при или по повод на изпълнение на възложената им от общината работа.

Ангажирането на отговорността по чл. 49 ЗЗД изисква установяването на елементите на следния фактически състав, пораждащ тази безвиновна отговорност: противоправно действие (или бездействие) от страна на лице, на което е възложено извършване на някаква работа, причиняване на вреда на трето лице (различно от делинквента и отговорния по чл. 49 ЗЗД), която вреда да е причинена при или по повод изпълнението на работата, както и установен размер на вредите. Вината се предполага – чл. 45, ал. 2 от ЗЗД.

За да се ангажира отговорността на ответника по посочената разпоредба, следва да се установят общите предпоставки, при които за определено лице би възникнала деликтна отговорност, както и допълнителния факт на възлагане на работа на делинквента от ответника и причиняване на вредите при или по повод тази работа.

По материалноправния въпрос по приложението на чл. 49 ЗЗД - отговаря ли общината за вреди, причинени на пешеходец поради придвижването му по непочистено от сняг и/или лед улично платно – е постановено Решение № 124 от 18.07.2019 г. на ВКС по гр. д. № 3057/2018 г., IV ГО, ГК. Съгласно чл. 2, ал. 1, т. 2, вр. с чл. 3, ал. 2, т. 1 ЗОС, вр. с § 7, т. 4 ПЗР ЗМСМА, улиците в рамките на населеното място, които не са част от републиканската пътна мрежа, представляват публична общинска собственост. Общината е длъжна да управлява предоставената и собственост, в т. ч. улиците в рамките

на населеното място, в интерес на населението и с грижата на добър стопанин - чл. 140 КРБ и чл. 11, ал. 1 ЗОС. Дължимата грижа в полза на териториалната общност включва както изграждане, ремонт и поддържане на улиците, така и полагане на грижи за чистотата им, в т. ч. снегопочистване и осигуряването на безопасно придвижване на пешеходци и возила. Тъй като общината като юридическо лице изпълнява своите задължения чрез възлагане на конкретна работа на определени физически лица, те носят деликтна отговорност, в случай че не са взели необходимите мерки за осигуряване на безопасността на движение по улици и пътища, общинска собственост. Общината разполага с възможност да уреди с договор за възлагане на работата по снегопочистване и осигуряването на безопасно придвижване на пешеходци и возила, както е и в процесния случай. Видно от договора от 02.07.2019 г., община С. е възложила на „Б.“ ЕАД тези дейности, като е предвидена и възможността за санкции при неизпълнение на задълженията на изпълнителя, в т. ч. съставяне на протоколи и налагане на санкции. За вреди от действията на изпълнителите на работата обаче отговаря общината, която е възложител на работата, длъжна да управлява имотите общинска собственост с грижата на добър стопанин и да осигурява нормални, безопасни условия на живот на гражданите на територията ѝ. Ето защо съгласно цитираното решение на ВКС общината отговаря както за вреди, настъпили при движение на МПС поради непочистването от сняг и/или лед на улично платно, така и за вреди, причинени на пешеходец поради придвижването му непочистен тротоар.

Общината отговаря на основание чл. 49 ЗЗД и за настъпили за пешеходеца вреди при придвижването му по пътното платно, когато ползването на тротоара не е била възможно, какъвто е и настоящият случай. Съгласно чл. 108, ал. 1 ЗДП пешеходците са длъжни да се движат по тротоара, но според ал. 2, т. 1 от същия текст на закона пешеходците могат да се движат и по пътното платно, когато няма тротоар или е невъзможно той да бъде ползван. При непочистен от сняг и лед тротоар, какъвто е настоящият случай, отговорността за вреди на пешеходец при движението му по пътното платно е на общината, която като собственик на имота има задължение за почистване на улиците, в т. ч. за предприемане на мерки за отстраняване на нарушенията, пречатстващи движението на пешеходците по тротоарните платна. Установи се от свидетелските показания, че тротоарите не са били почистени от сняг и лед и движението по тях е било невъзможно, като от натрупания лед, сняг и

киша нивата на улицата и тротоара са бил изравнени. Това е създавало впечатление, че липсва тротоарно платно и че единственото място за придвижване на пешеходци е било по образувалите се заледени коловози по уличното платно, също непочистено от сняг и лед до степен, правеща невъзможен дори достъпа на линейка. Така установените факти сочат на еднозначния извод, че ищецът се е движел по пътното платно поради невъзможност за преминаване по тротоара, т. е. правомерно.

Предвид изложеното в негова полза е възникнало вземане за обезщетение за причинените му имуществени и неимуществени вреди, представляващи физически болки и страдания.

Досежно размера на обезщетението за неимуществени вреди съдът съобрази разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД. Въпреки липсата на възможност за съпоставяне между претърпените болки, страдания и психически затруднения и паричната престация, законодателят е дал възможност на увредения да претендира парично обезщетение за тези увреждания, като е предоставил на съда да прецени във всеки конкретен случай какъв е справедливият размер на това обезщетение, което има компенсаторен характер. Понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне размера на обезщетението (т. 2 от Постановление № 4 от 23.12.1968 г. на Пленума на ВС). Съдът определя размера на обезщетението за неимуществени вреди по справедливост, отчитайки степента и интензитета на конкретно преживяните физически болки и продължителността им - от назначената СМЕ и събраните гласни доказателства се установява, че по време на инцидента ищецът е изпитал силни спонтанни болки, които е търпял интензивно в период от около шест месеца след инцидента, търпи понастоящем и ще продължава да търпи. При определяне размера на обезщетението съдът отчете и възрастта на ищеца, който търпи физически болки и неудобства в ежедневното си битово обслужване, както и неблагоприятната прогноза за здравето му с оглед заключението на вещото лице, което е категорично, че ограниченията в движението и болезнеността ще останат завинаги.

Преценката на всички изложени обстоятелства и съобразяването на икономическата обстановка в страната към момента на злополуката, в т. ч. стандарта на живот и средностатистическите показатели за доходите и покупателните възможности на населението, обуславят извод, че за справедливото обезвъзмездяване на

неимуществените вреди следва да се присъди сумата от 28 000 лева. За разликата над тази сума до пълния предявен размер искът е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

Съгласно нормата на чл. 84, ал. 3 от ЗЗД при задължение, произтичащо от непозволено увреждане, каквото е и задължението на ответника по делото, длъжникът се смята в забава и без покана. От своя страна разпоредбата на чл. 86, ал. 1 от ЗЗД предвижда, че длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата. В контекста на изложеното съдът приема, че ответникът следва да се счита за изпаднал в забава и съответно дължи обезщетение за забава от датата на увреждането, което е настъпило на 29.01.2022 година.

Съгласно заключението към съдебно-медицинската експертиза представените доказателства за платена потребителска такса от 23.20 лева на 02.02.2022 г., медикаменти на стойност 153.04 лева и 47.63 лева са във връзка с причиненото увреждане. Касае се за имуществени вреди от деликта, поради което отговорността за тях следва да бъде възложена на ответника по изложените горе съображения.

С оглед изхода на спора ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от 2 528. 01 лева – разноски по делото според представения списък по чл. 80 ГПК.

На ответника следва да се присъди на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата от 1.99 лв. – юрисконсултско възнаграждение, според отхвърлената част от иска.

Така мотивиран, Софийски окръжен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА община С., гр. С., ул. „М.“ №..., БУЛСТАТ:, да заплати на К. Н. М., ЕГН: *****, гр. С., ж. к. „Н.“, бл., ет. ., ап. ., по иск с правно основание чл. 49, ал. 1 от ЗЗД сумата от **28 000. 00 лв.** (двадесет и осем хиляди лева), представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в преживени болки и страдания от травма - счупване на вътрешния глезен на лявата подбедрица със сублуксация, получена при падане върху непочистена от сняг и лед улица, разположена пред ресторант „Ч.к.“ в курортен комплекс „Б.“, настъпило на 29.01.2022 г., както и да му заплати и сумата от **223. 87 лева** (двеста двадесет и три лева и 87 ст.) – обезщетение за имуществени вреди, изразяващи се в разходи за потребителска такса и лекарства, ведно със законната лихва върху

тези главници от 29.01.2022 г. до окончателното изплащане на дължимата сума, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за неимуществени вреди за разликата над присъдените 28 000. 00 лева до пълния предявен размер от 35 000 лева - частичен иск от претенция в общ размер от 50 000 лева.

ОСЪЖДА община С., гр. С., ул. „М.“ №., БУЛСТАТ:, да заплати на основание чл. 78, ал. 1 ГПК на К. Н. М., ЕГН: *****, гр. С., ж. к. „Н.“, бл., ет. ., ап. ., сумата от 2 528. 01 лева (две хиляди петстотин двадесет и осем лева и 01 ст.) – разноси по делото.

ОСЪЖДА К. Н. М., ЕГН: *****, гр. С., ж. к. „Н.“, бл., ет. ., ап. ., да заплати на основание чл. 78, ал. 3 ГПК на община С., гр. С., ул. „М.“ №., БУЛСТАТ:, сумата от 1 .99 лв. (един лева и 99 стотинки) – юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Апелативен съд – гр. София в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски окръжен съд: _____